

Menaxhimi i pasurisë publike

Vjenë, Austri, 21-22 nëntor 2019

Alexander Tieman

Departamenti i Çështjeve Fiskale
Fondi Monetar Ndërkombëtar

CFRR»
Centre for Financial
Reporting Reform

Public Sector Accounting and Reporting Program

CO-FUNDED BY

 **Federal Ministry
Republic of Austria
Finance**

 **Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra**

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Menaxhimi i pasurisë publike

Prezantim i përgjithshëm

2

I. Pasqyra e bilancit e sektorit publik

- Kuadri konceptual
- Pamja globale
- Elementet e reja

II. Përse ka rëndësi?

- Aktivitet, kthimet, aftësia për të dalë të fortë nga krizat

III. Shembuj nga vende të ndryshme

- Identifikimi i risqeve, Analiza e politikave

I. Pasqyra e bilancit e sektorit publik

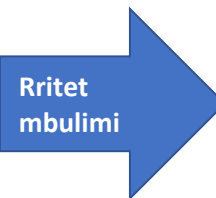
Kuadri konceptual

3

Bilanci i qeverisjes së përgjithshme

Aktive	Detyrime
Aktive financiare	Borxh
Aktive jo financiare	Jo borxh

Bilanci i sektorit publik

Aktive	Detyrime
Aktive financiare	Borxh
Aktive jo financiare	Jo borxh
Aktivitet e NSH	Detyrimet e NSH

Bilanci diakronik i sektorit publik

Aktive/flukse H	Detyrime/flukse D
Aktive financiare	Borxh
Aktive jo financiare	Jo borxh
Aktivitet e ndërmarrjeve publike	Detyrimet e ndërmarrjeve publike
Të ardhura të ardhme	Shpenzime të ardhme

Shkuara

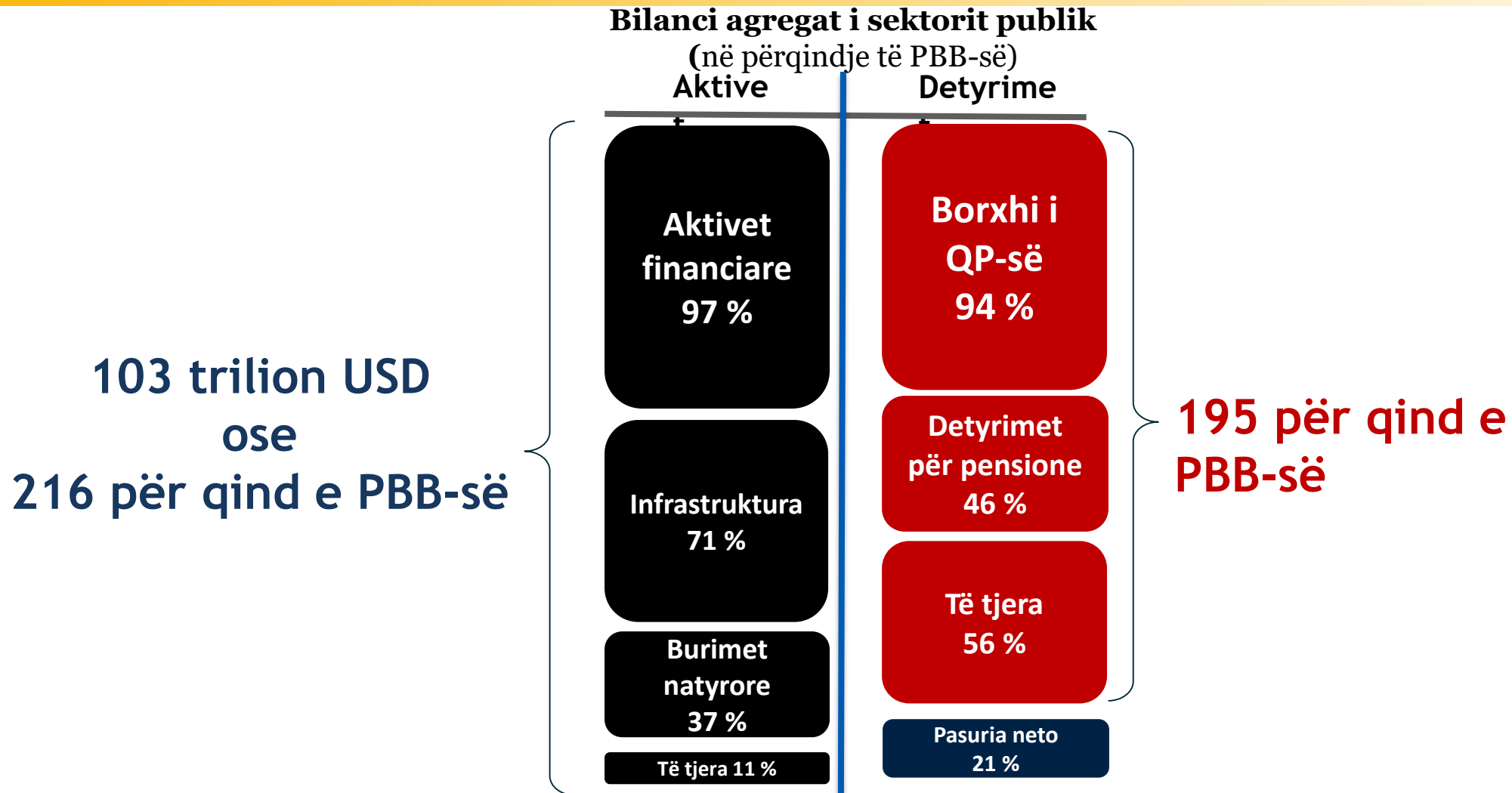
Ardhmja

I. Pasqyra e bilancit e sektorit publik

Bilanci agregat i sektorit publik për 38 vende

4

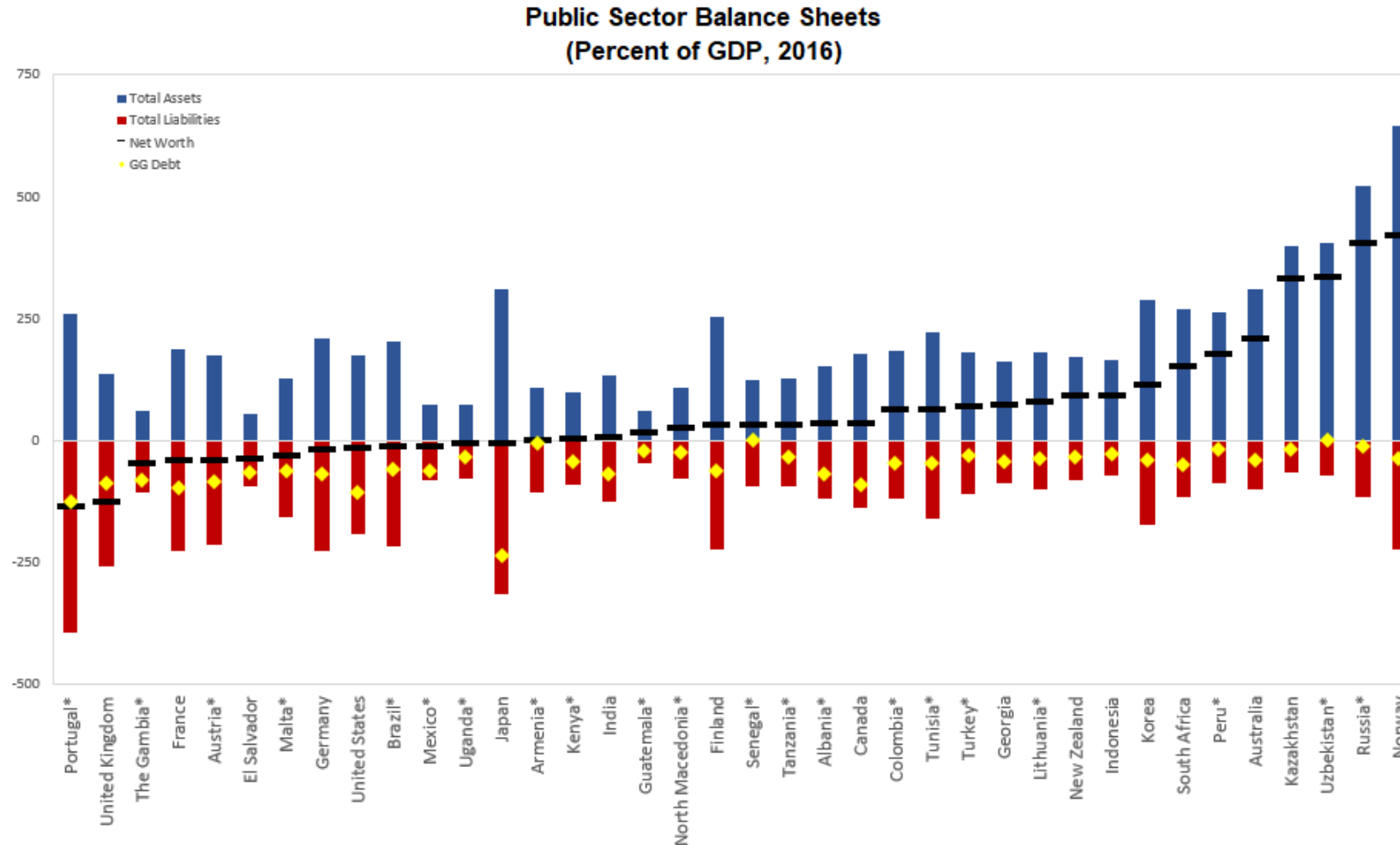
Burimi: Databaza e bilanceve të sektorit publik e FMN-së.

I. Pasqyra e bilancit e sektorit publik

Bilanci individual i sektorit publik për 38 vende

5

Source: IMF Public Sector Balance Sheet Database.

*Based on a single year of data, in most cases compiled as part of the Fiscal Transparency Evaluation: Albania, 2013; Armenia, 2016; Austria, 2015; Brazil, 2014; Colombia, 2016; The Gambia, 2016; Guatemala, 2014; Kenya, 2013; Lithuania, 2016; Malta, 2016; Mexico, 2016; Peru, 2013; Portugal, 2012; Russia, 2012; Senegal, 2016; Tanzania, 2014; Tunisia, 2013; Turkey, 2013; Uganda, 2015; Uzbekistan, 2016.

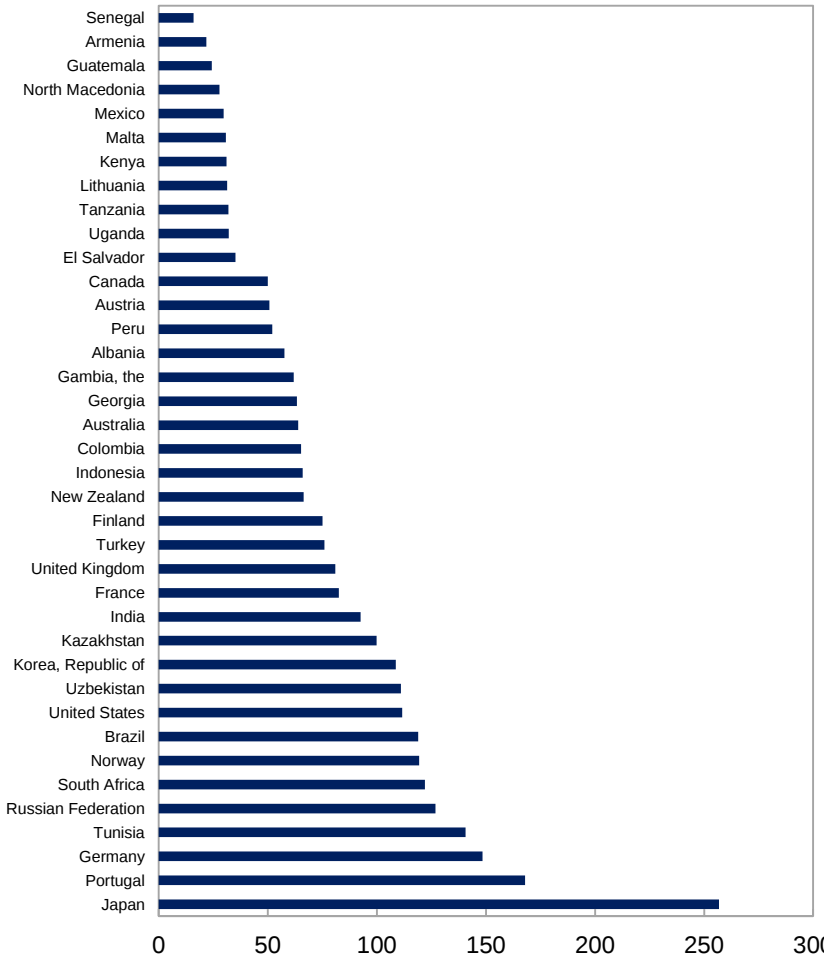
I. Pasqyra e bilancit e sektorit publik

Elementet e reja

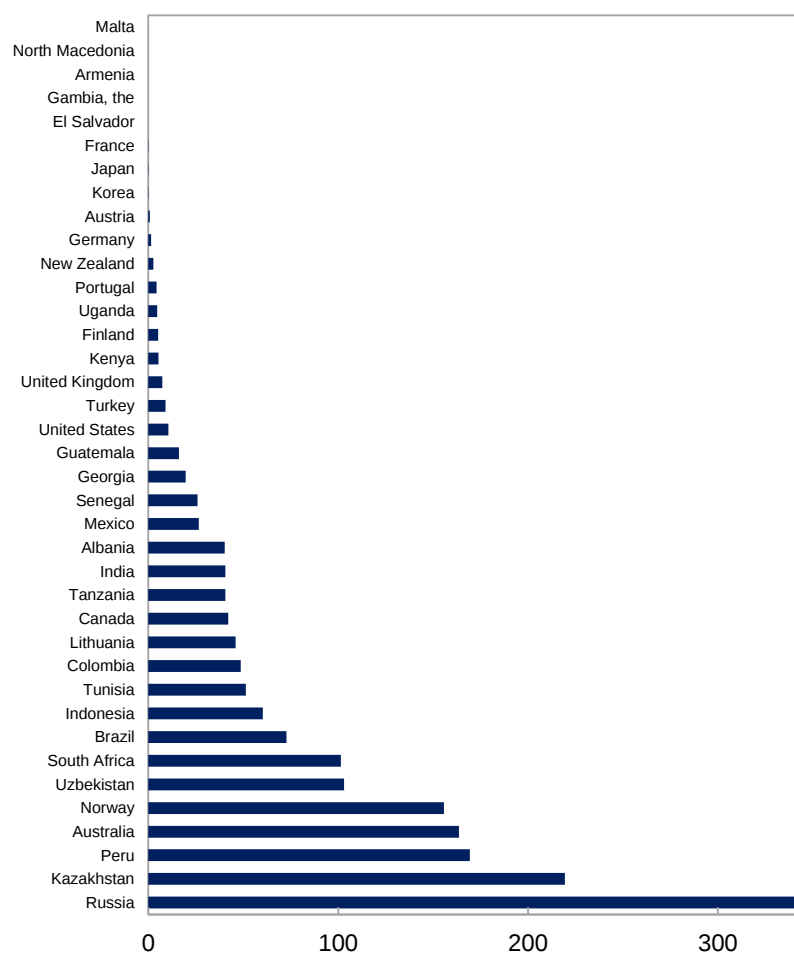

6

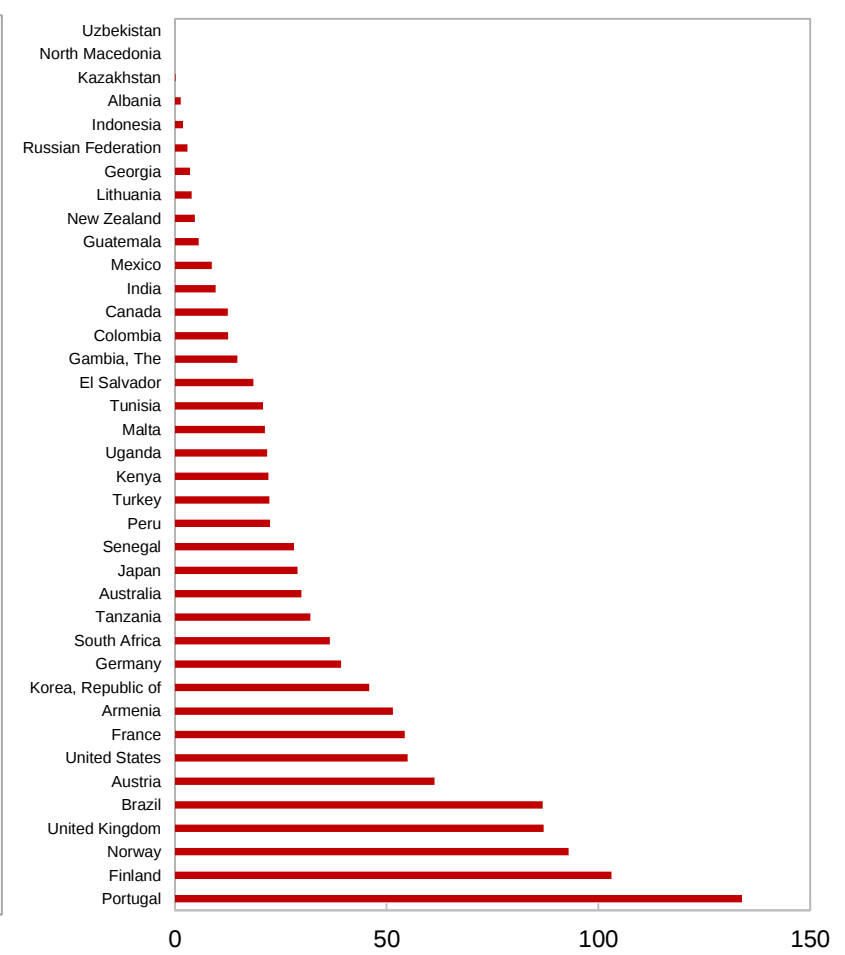
Aktivitet e ndërmarrjeve publike
(% e PBB-së)

Aktivitet e burimeve natyrore
(% e PBB-së)

Detyrimet e konstatuara për pensione
(% e PBB-së)

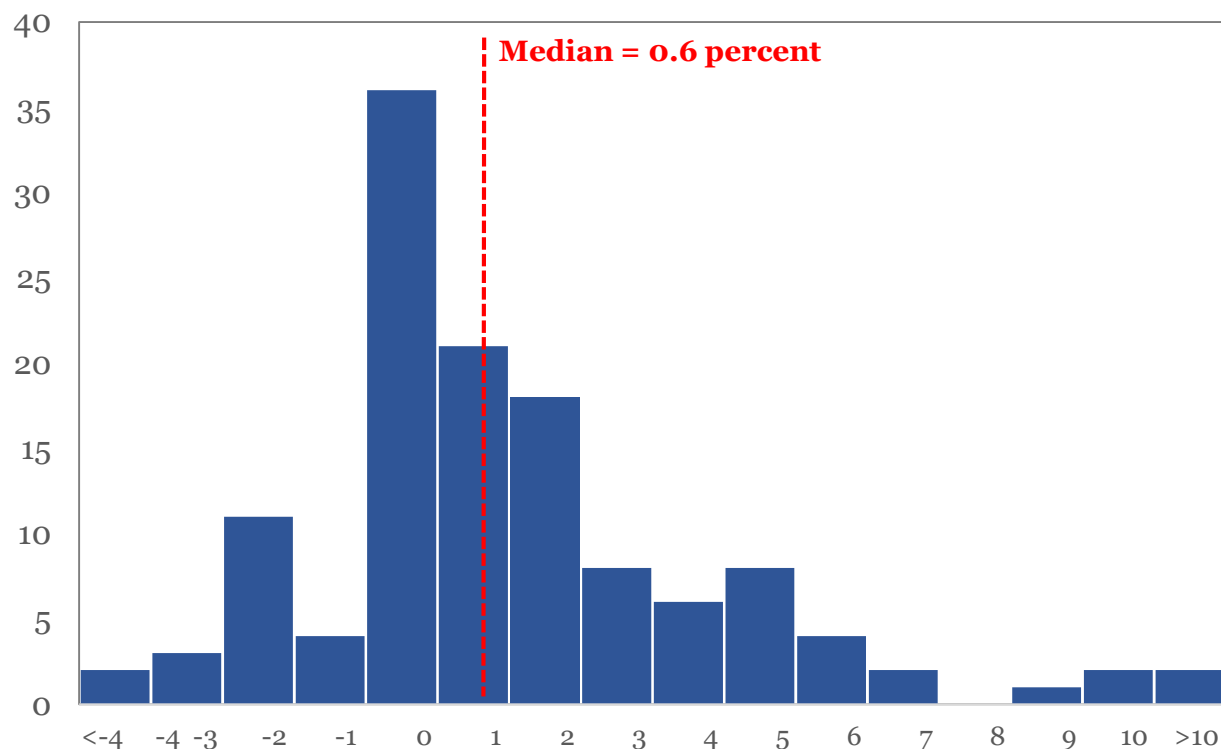
II. Përse ka rëndësi?

Aktive të mëdha → Potencial i madh për të ardhura

7

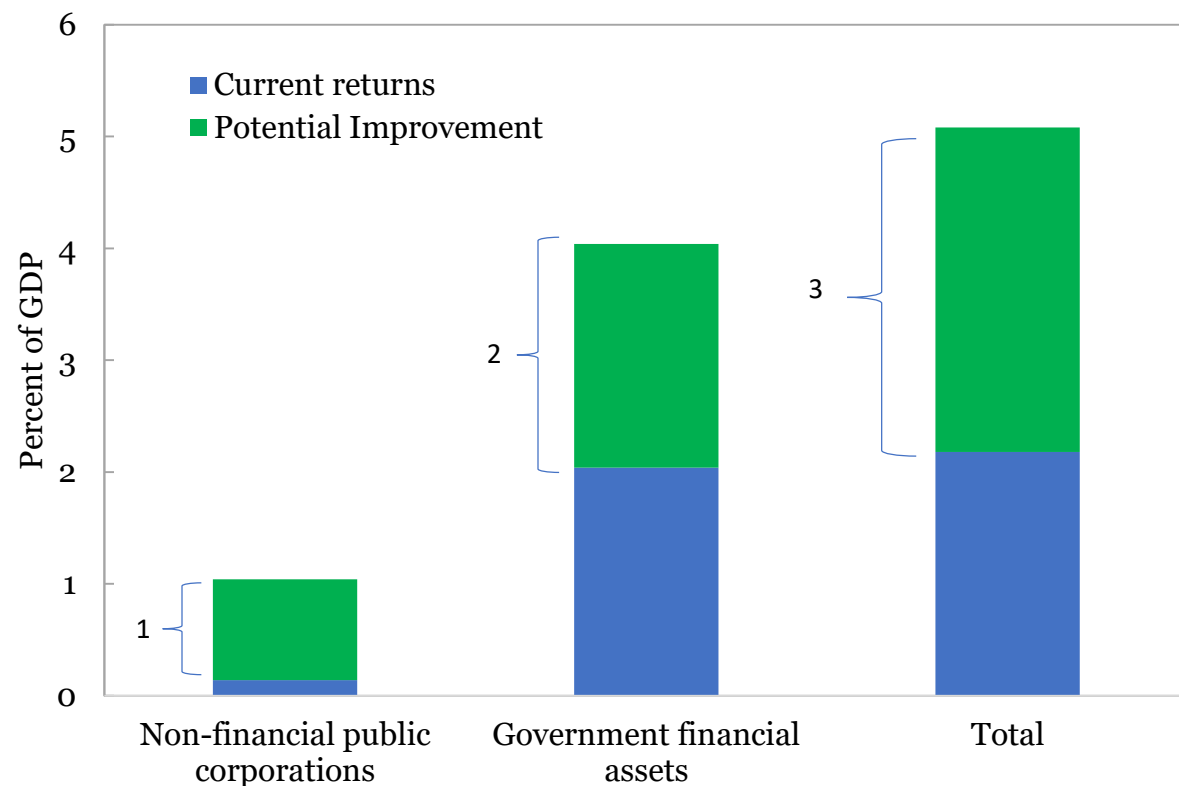
**Shpërndarja e kthimeve vjetore nga ndërmarrjet publike
(Kthimi mbi aktivet, në përqindje)**

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018.

Rast studimor: Zelanda e Re

**Fitimet e mundshme në të ardhura
nga përmirësimi i menaxhimit të aktiveve
(në përqindje të PBB-së)**

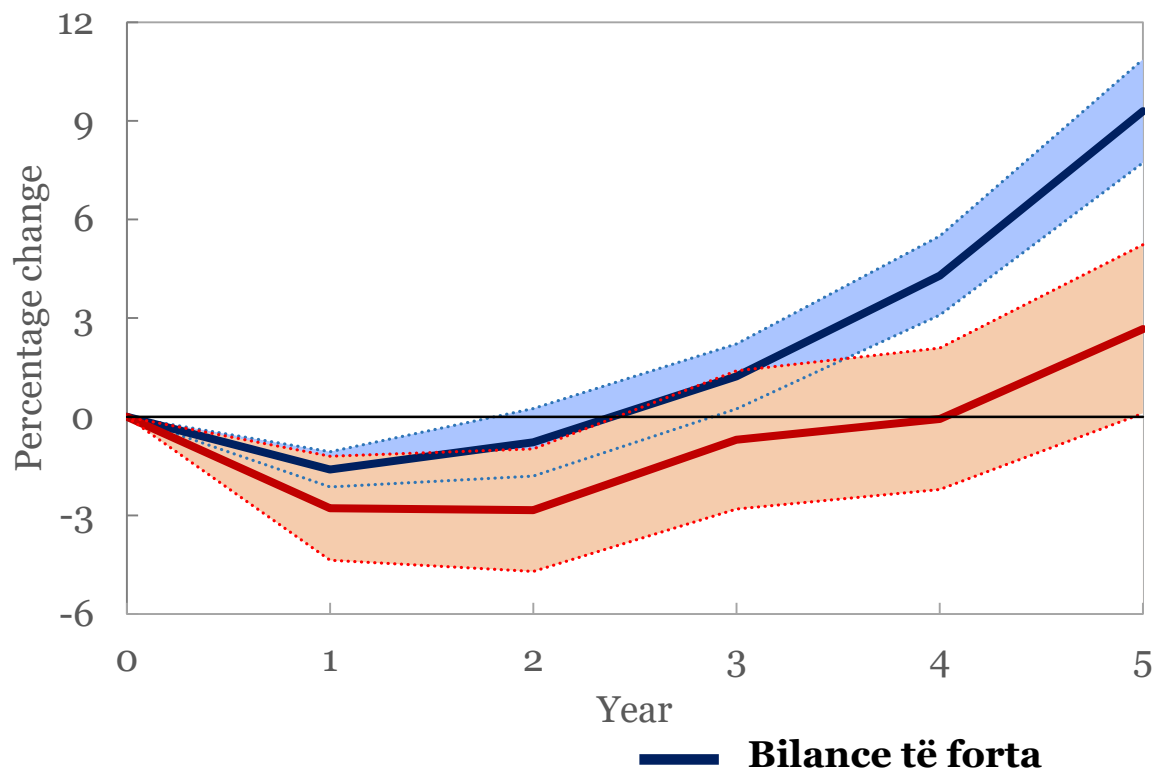
II. Përse ka rëndësi?

Bilanc më i fortë → Aftësi më e lartë për të dalë të fortë nga krizat

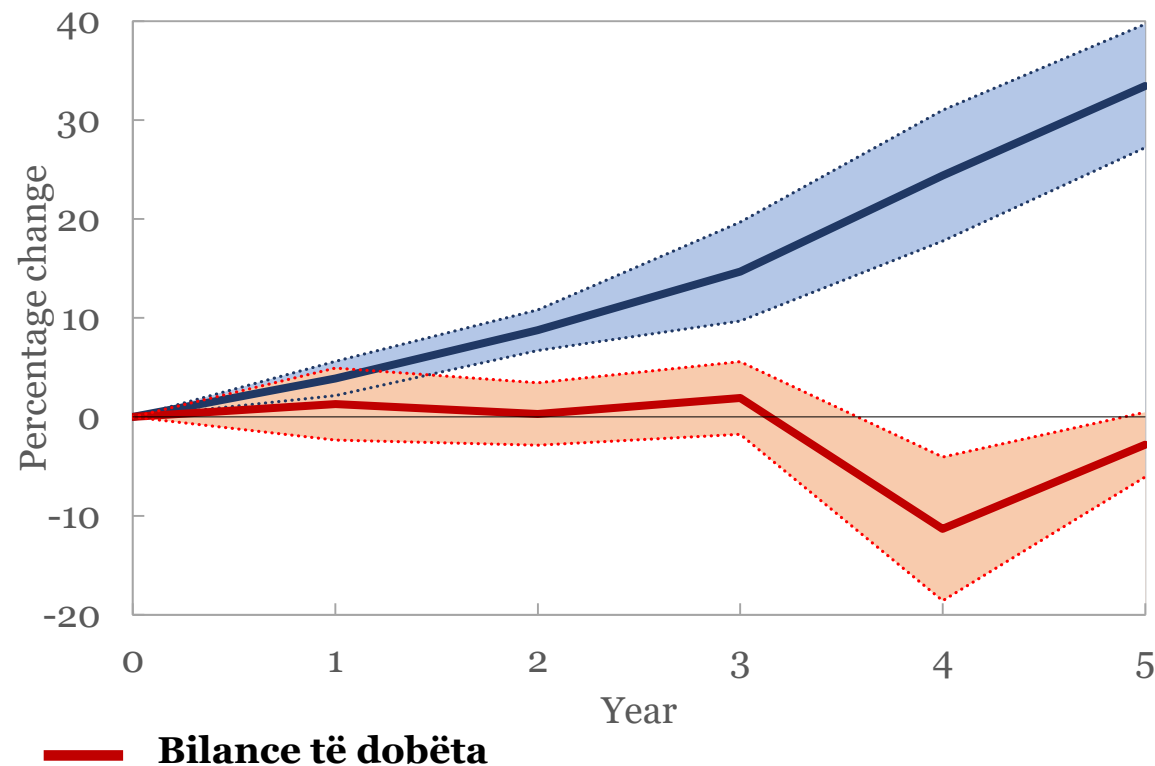

8

**PBB reale për frymë
Pas recesioneve**

**Shpenzimet shtetërore reale për frymë
Pas recesioneve**

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018.

Shënim: Sipërfaqja e hijezuar tregon intervalin e konfidencës 90 për qind.

Rast studimor: Kazakistani

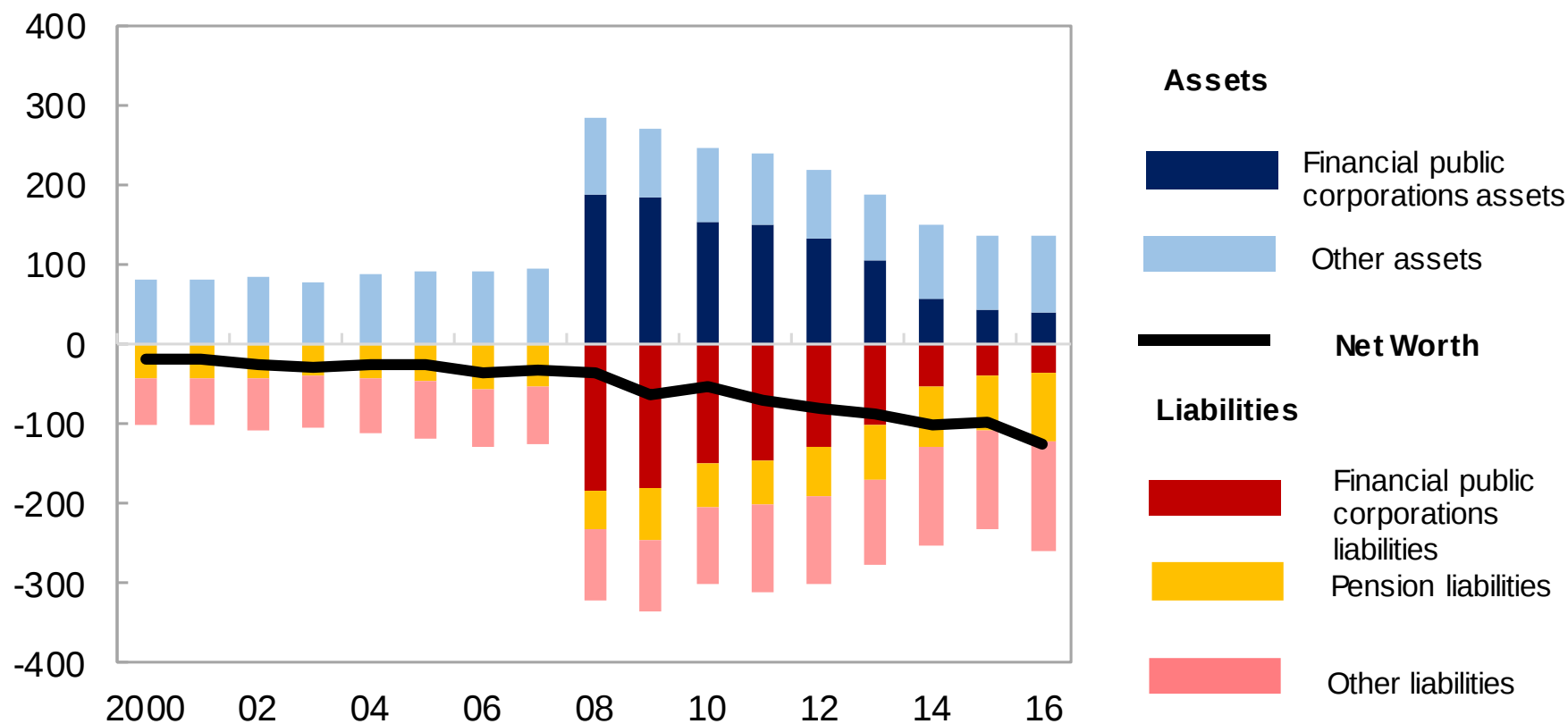
III. Shembuj nga vende të ndryshme: Britania e Madhe

Efekti i krizës

9

Britania e Madhe: Pasqyra e bilancit e sektorit publik
(% e PBB-së)

Evolucioni pas
krizës

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018

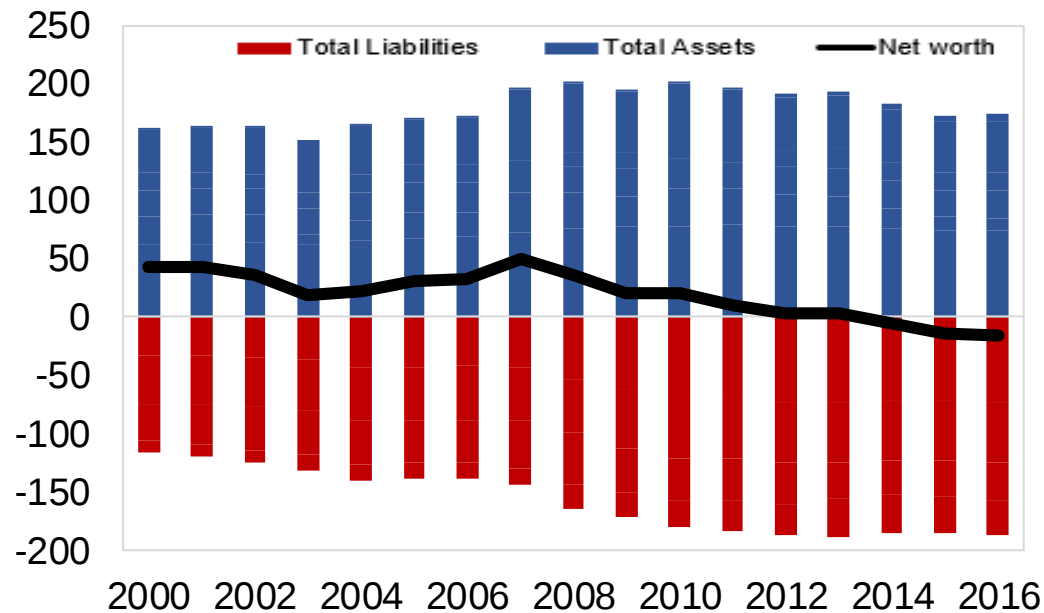
III. Shembuj nga vende të ndryshme: Shtetet e Bashkuara të Amerikës

Identifikimi i risqeve – prova e rezistencës fiskale

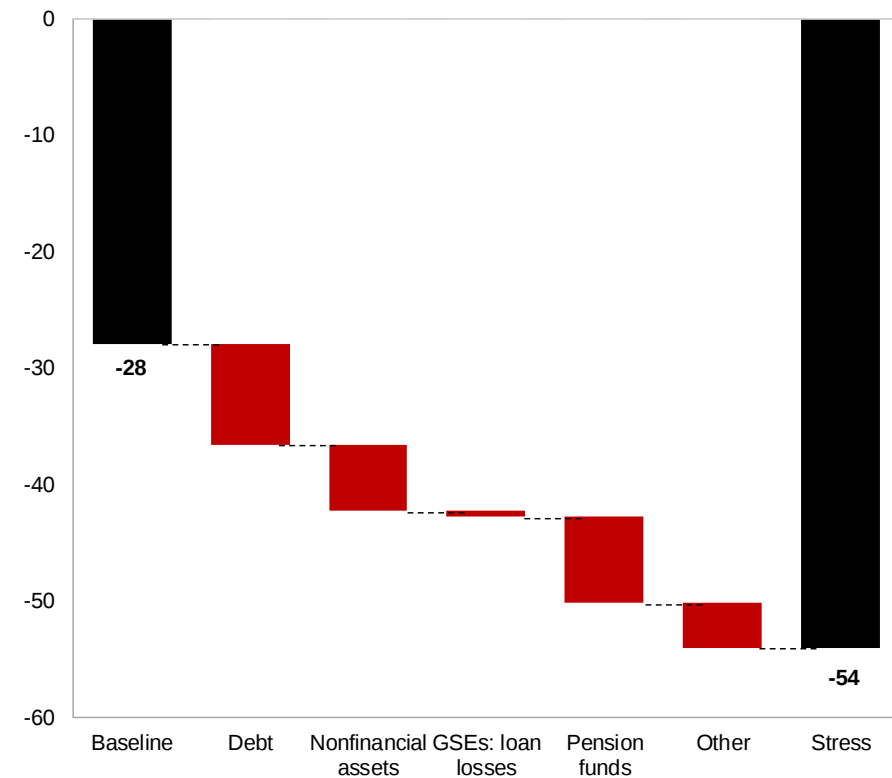

10

US public sector balance sheet
(percent of GDP)

Fiscal stress scenario - 2020
(percent of baseline GDP)

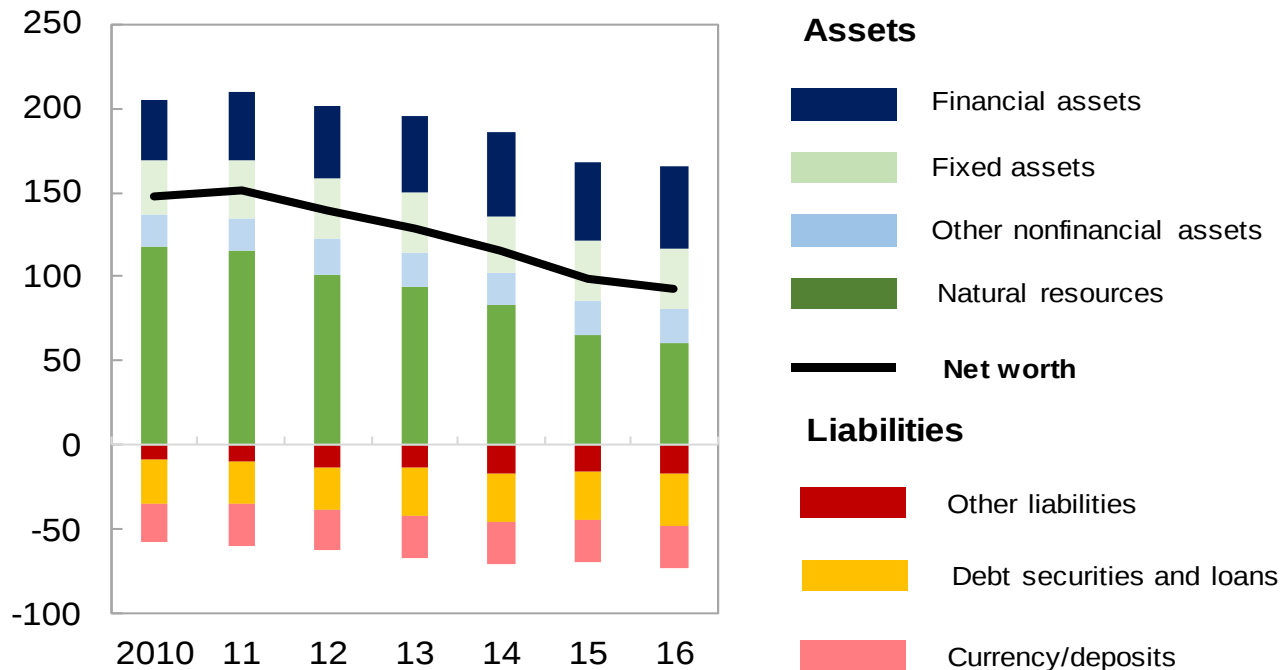
III. Shembuj nga vende të ndryshme: Indonezia

Vlerësimi i politikave - Investimet publike

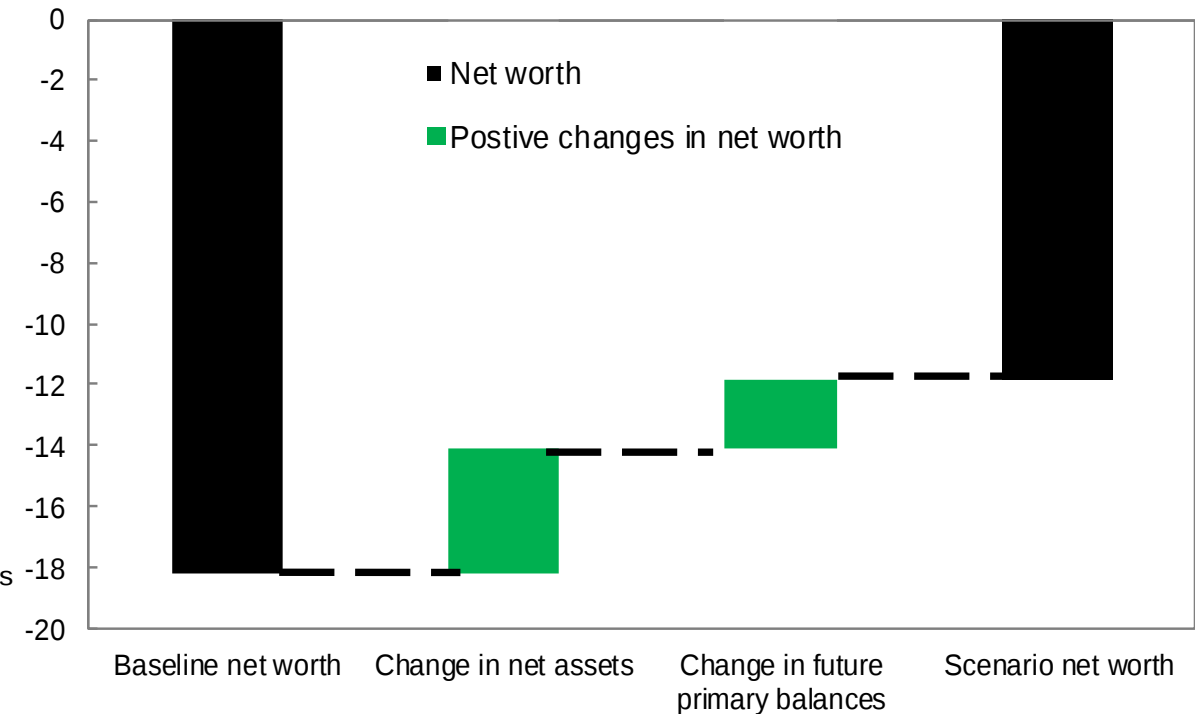

11

Pasqyra e bilancit e sektorit publik
(% e PBB-së)

Ndryshimi i vlerës neto diakronike nga nivele më të larta investimesh

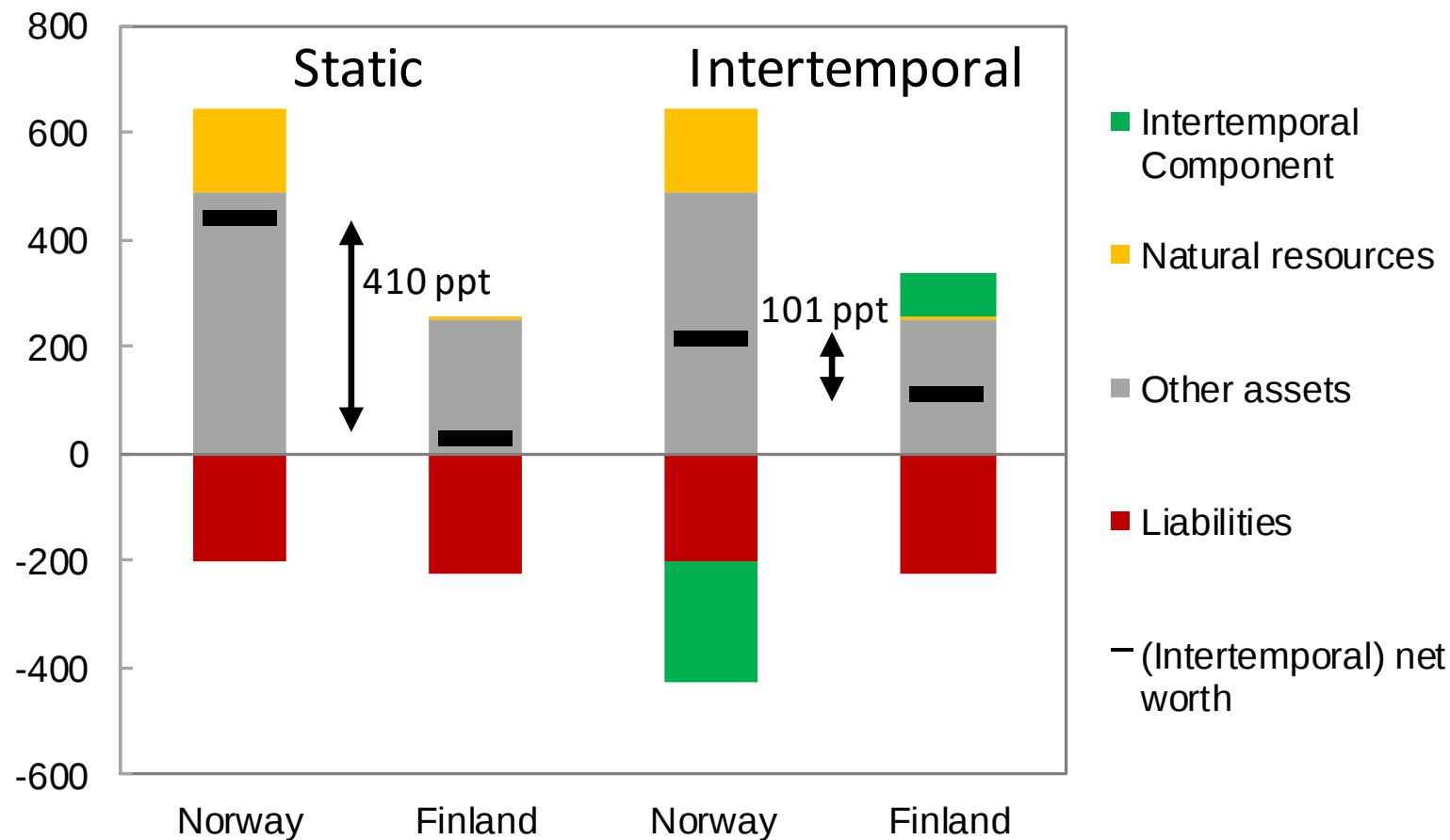

III. Shembuj nga vende të ndryshme Zhvillimet afatgjata demografike – Bilanci diakronike: Dy vendet nordike

12

**Pasuria neto statike dhe diakronike
(% e PBB-së)**

Ndërtimi i
bilancit
diakronik

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018

Faleminderit

Databaza e bilanceve të sektorit publik

data.imf.org/psbs

Menaxhimi i pasurisë publike

Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018

www.imf.org/en/publications/fm

Diapozitiva shtesë

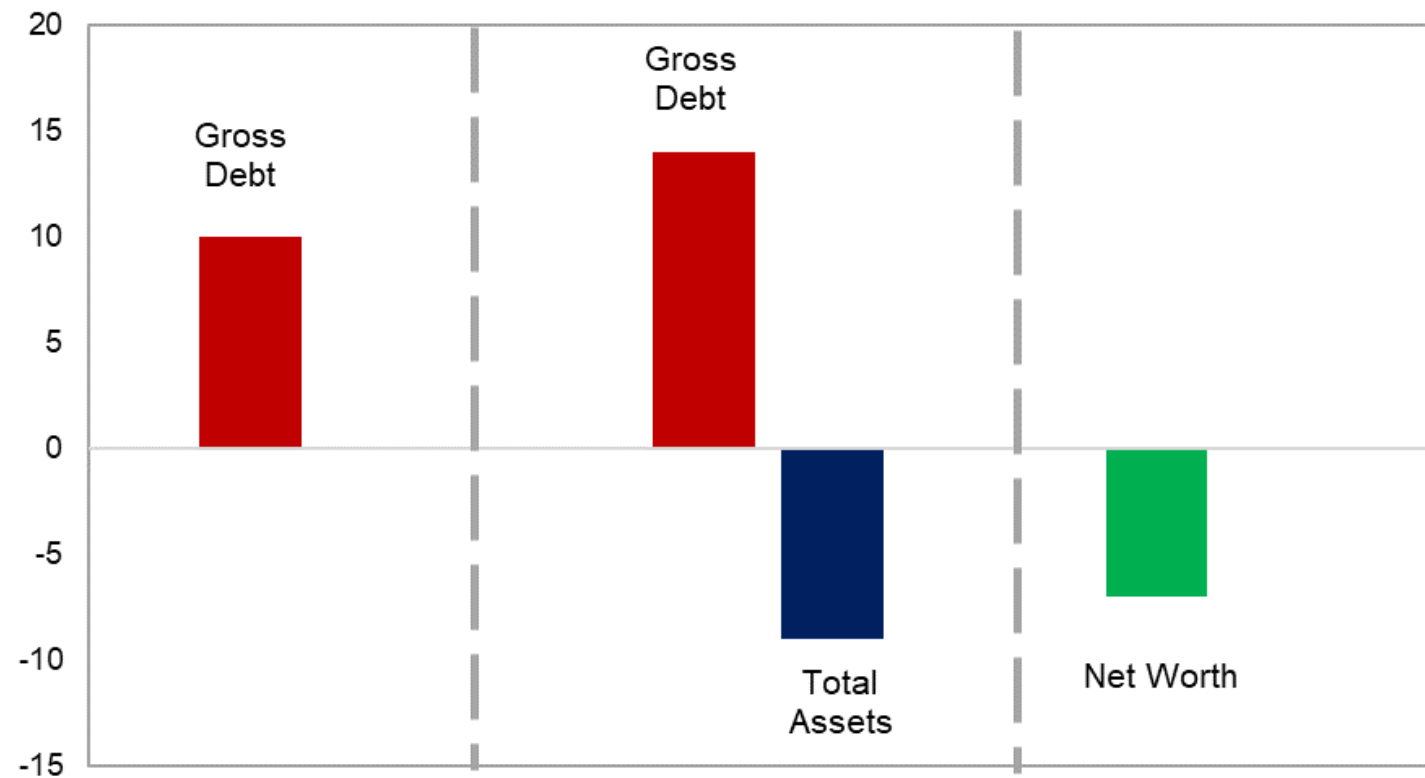
Përse ka rëndësi?

Bilanc më i fortë → Interesa më të ulëta

15

Impact of 10 ppt of GDP change on yields (in bps)

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018.

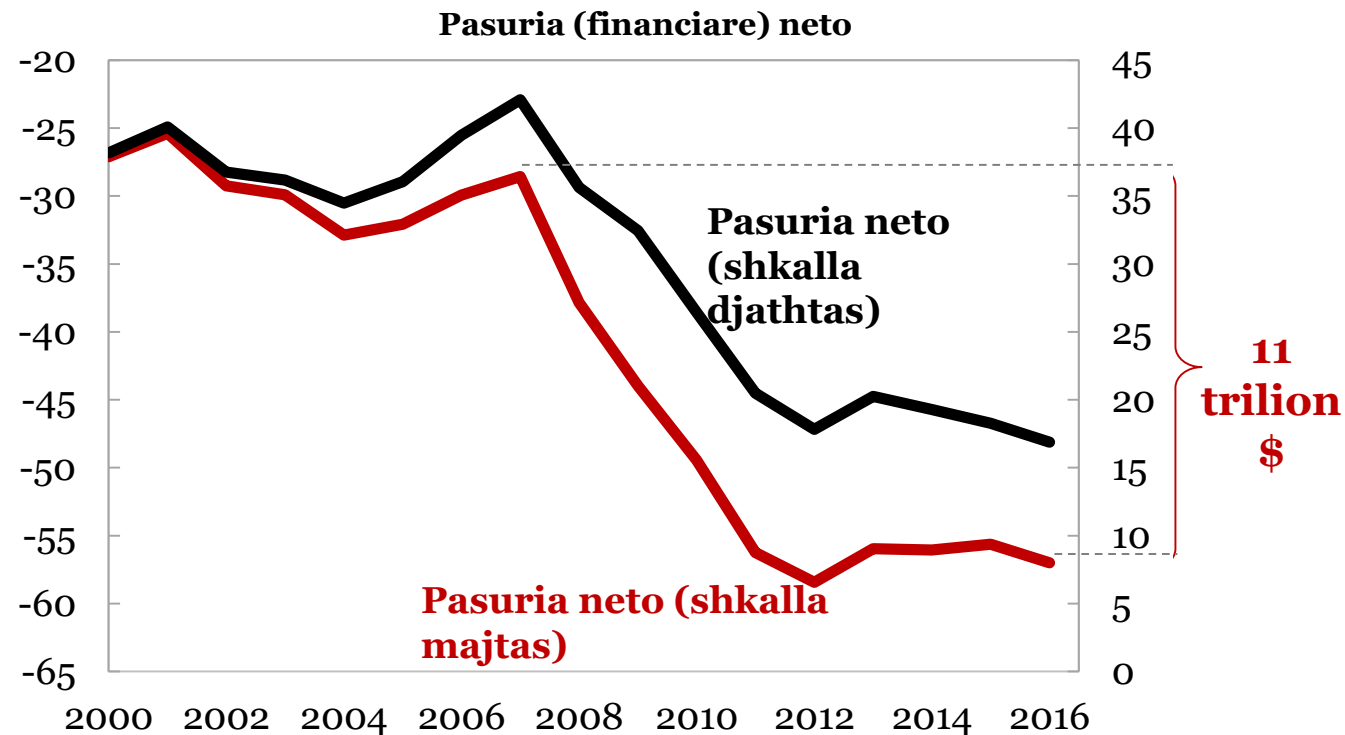
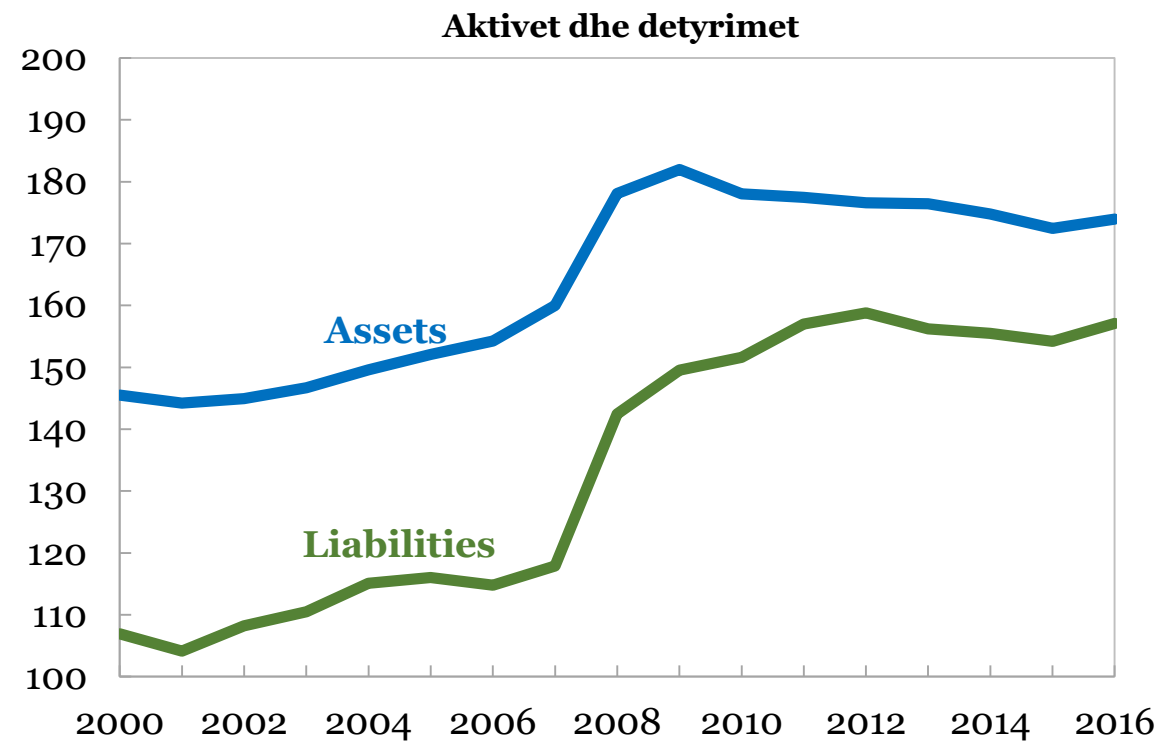
Pasqyra e bilancit e sektorit publik

Evolucioni pas krizës

16

Pasqyra e bilancit e sektorit publik
(Mesatare e ponderuar për 17 vende, % e PBB-së)

Burimi: Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018.

Shënim: Nga të dhënat janë hequr aktivet burime natyrore dhe detyrimet për pensionet.

Për t'u kthyer në diapozitivin
mbi Mbretërinë e Bashkuar

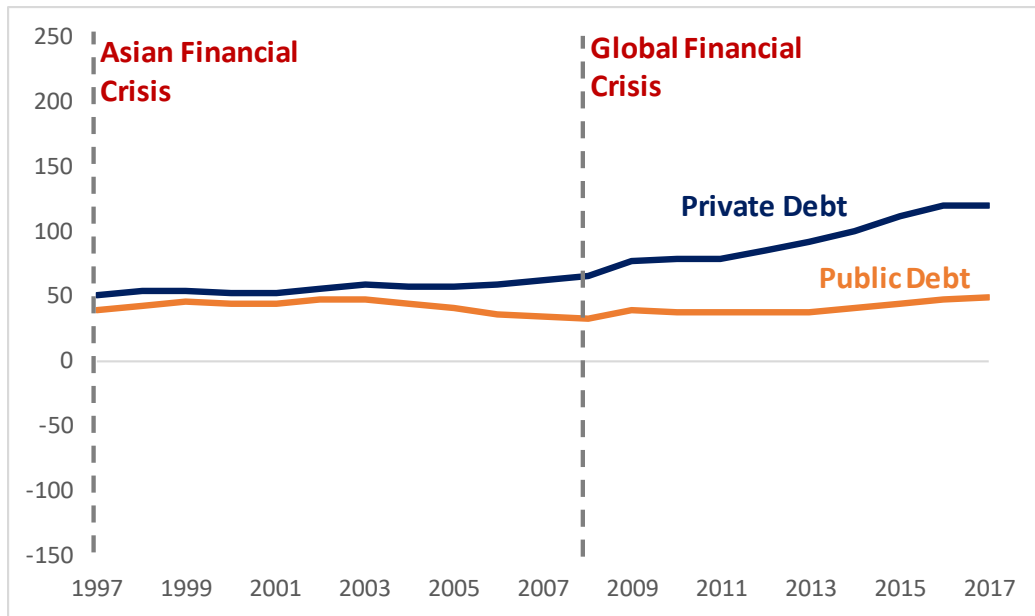
Shembuj nga vende të ndryshme: Kina

Transparenca dhe rezervat

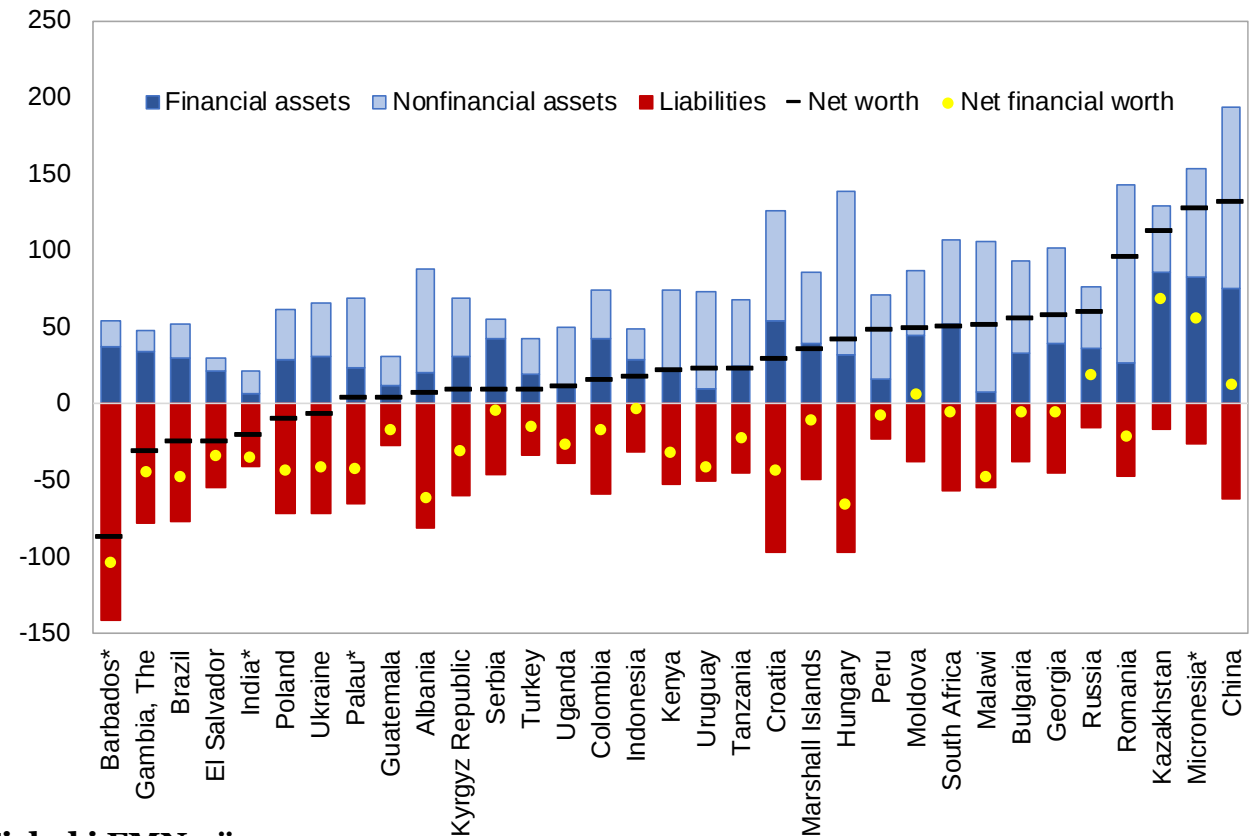

17

**EM: Nivelet e borxhit publik dhe privat
(% e PBB-së)**

**EM: Pasqyrat e bilancit të qeverisjes së përgjithshme
(% e PBB-së)**

Burimet: Databaza Globale e Borxhit e FMN-së dhe Monitori Fiskal i FMN-së, tetor 2018

Shembuj nga vende të ndryshme: Japonia dhe SHBA

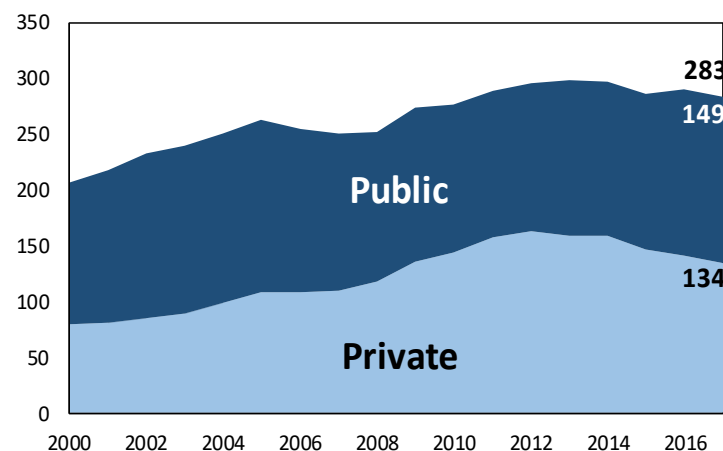
Konsolidimi dhe aktivet

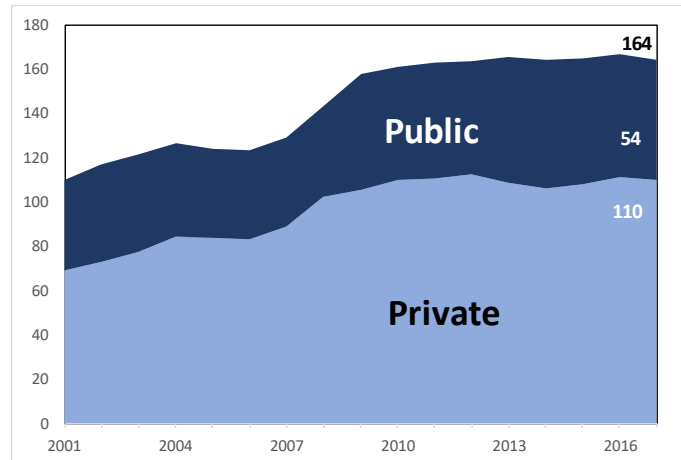
18

Pjesëmarrje në borxhin publik (% e PBB-së)

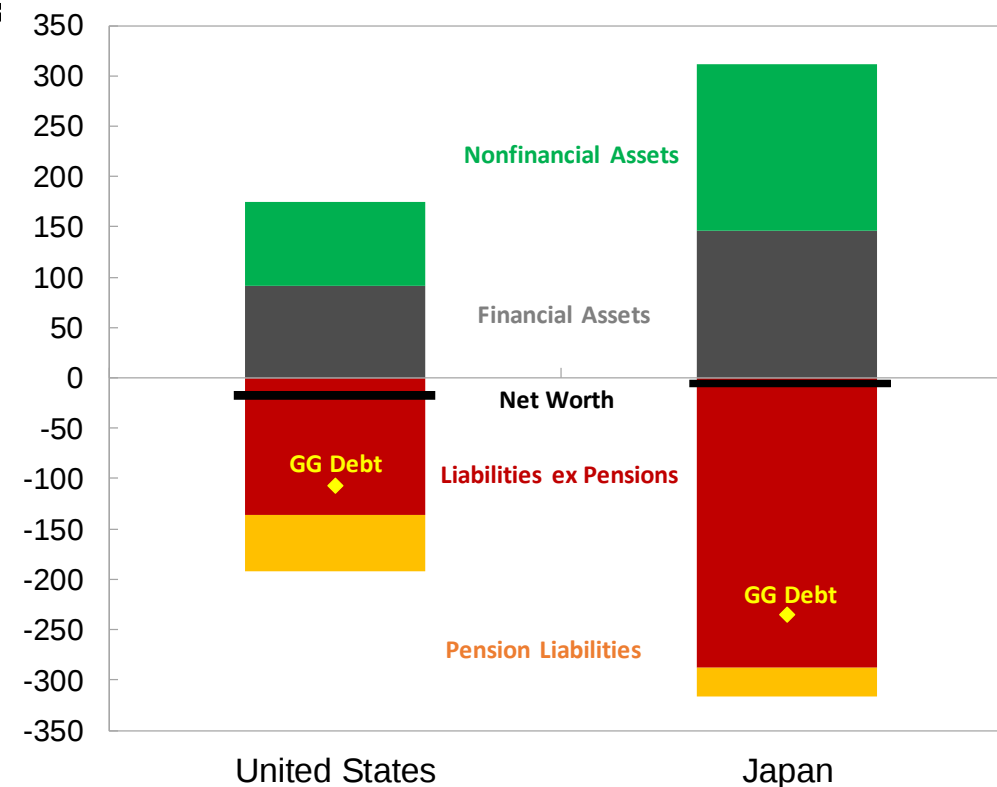
Japonia

Shtetet e Bashkuara të Amerikës

Bilanci i sektorit publik – SHBA dhe Japonia (2016, % e PBB-së)

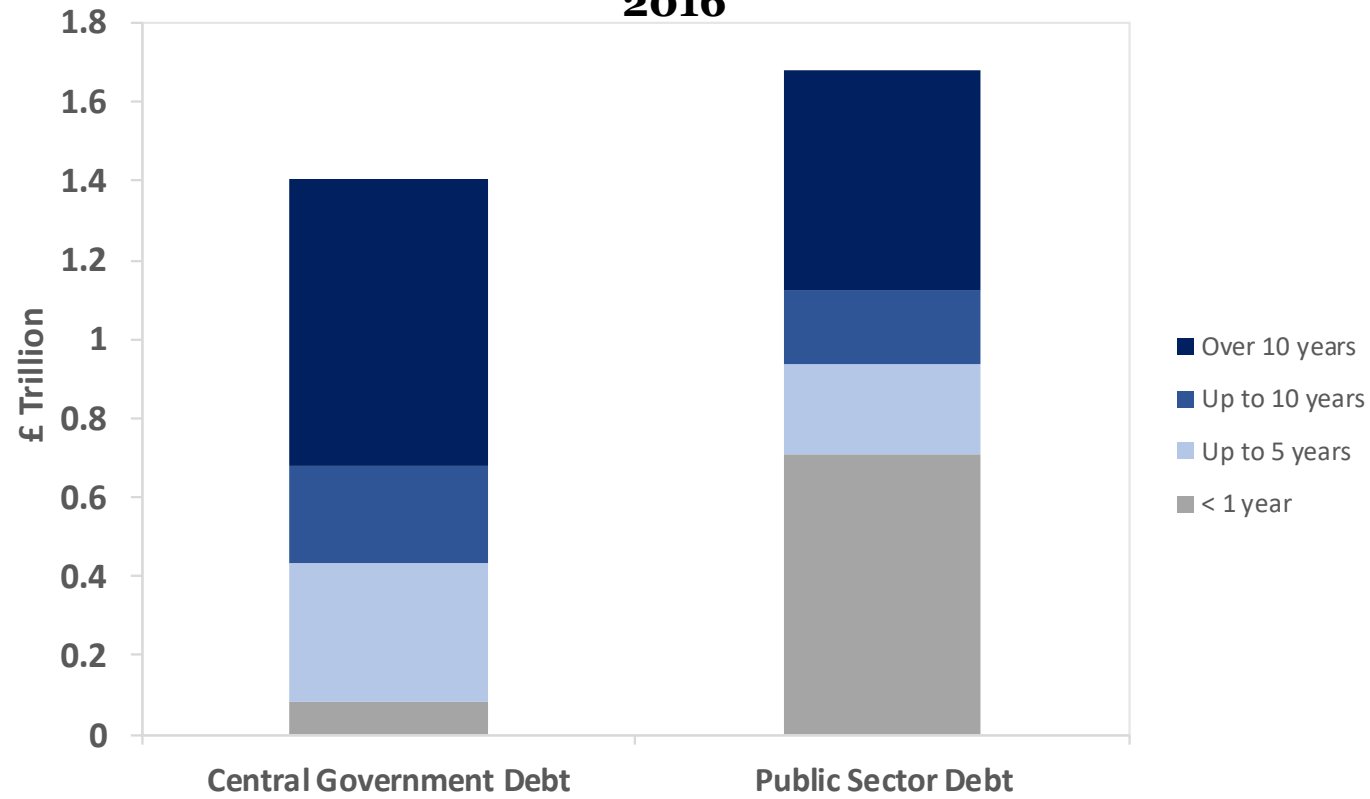
Shembuj nga vende të ndryshme: Britania e Madhe

Risku i normës së interesit dhe lehtësimi sasior

19

Britania e Madhe: Struktura e afateve për borxhin e pashlyer, 2016

Sources: Office for Budget Responsibility, Bank of England, UK Debt Management Office

Shembuj nga vende të ndryshme: Gambia

Prova e rezistencës fiskale

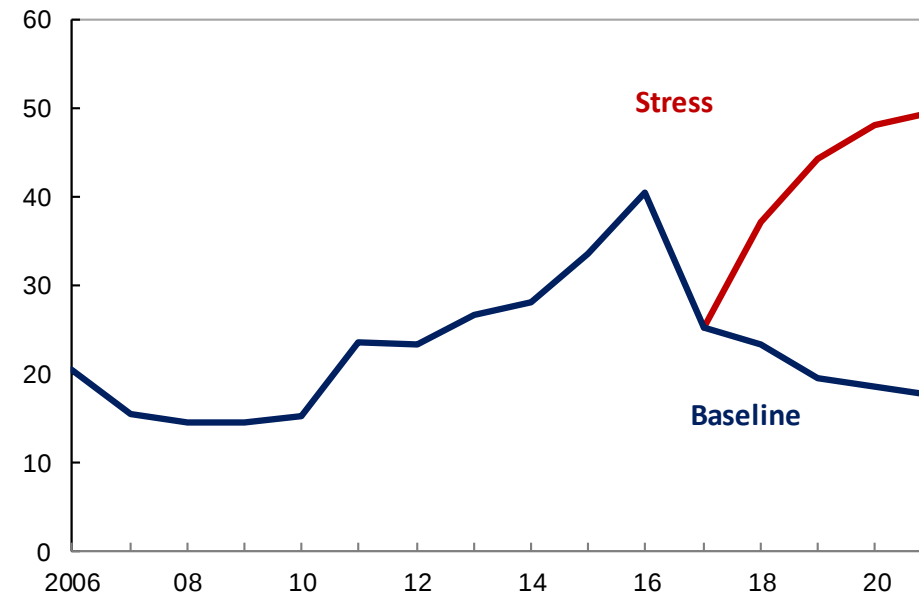
20

Gambia: Pasqyra e bilancit e sektorit publik (% e PBB-së)

2016	Central Government	Public Corporations	Public Sector
Total assets	47.3	61.9	61.0
<i>of which: Nonfinancial assets</i>	13.4	22.4	35.8
<i>Financial assets</i>	33.9	39.4	25.2
Total liabilities	93.5	61.9	107.2
<i>of which: Debt securities</i>	78.4	2.0	61.4
Net financial worth	-59.5	-22.4	-82.0
Net worth	-46.2	0.0	-46.2

Source: IMF staff estimates

Nevojat bruto për financim në situatë krize (% e PBB-së)

Source: IMF staff estimates.

Shembuj nga vende të ndryshme: Kazakistani

Risqet fiskale

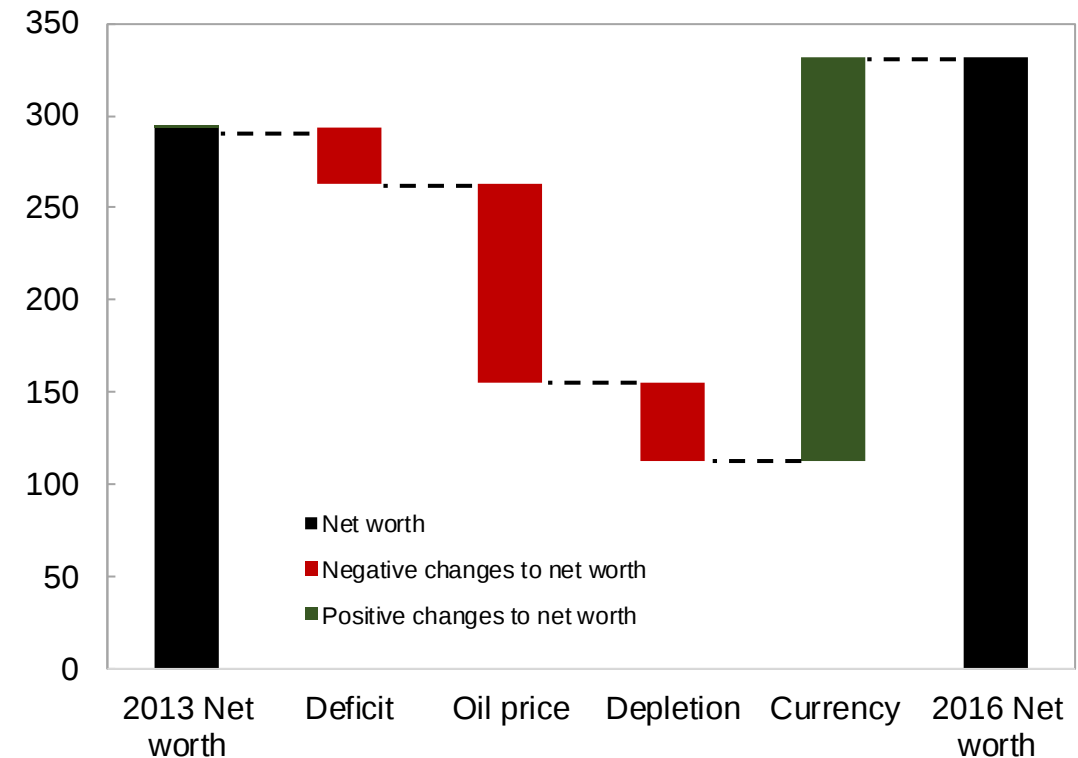
21

Kazakistani: Pasqyra e bilancit e sektorit publik (% e PBB-së)

	General Government	Public Corporations	Public Sector
Total assets	348.6	99.9	399.0
<i>of which:</i> Nonfinancial assets	263.4	27.3	290.7
Financial assets	85.2	72.6	108.3
Total liabilities	16.9	99.9	67.2
<i>of which:</i> Debt securities	11.5	8.9	10.5
Net financial worth	68.3	-27.3	41.0
Net worth	331.7	0.0	331.7

Source: IMF staff estimates

Kazakistani: Evolucion i pasurisë neto (% e PBB-së së vitit 2016)

Për t'u kthyer në diapozitivin
mbi recesionin

Shembuj nga vende të ndryshme: Zelanda e Re

Menaxhimi i aktiveve

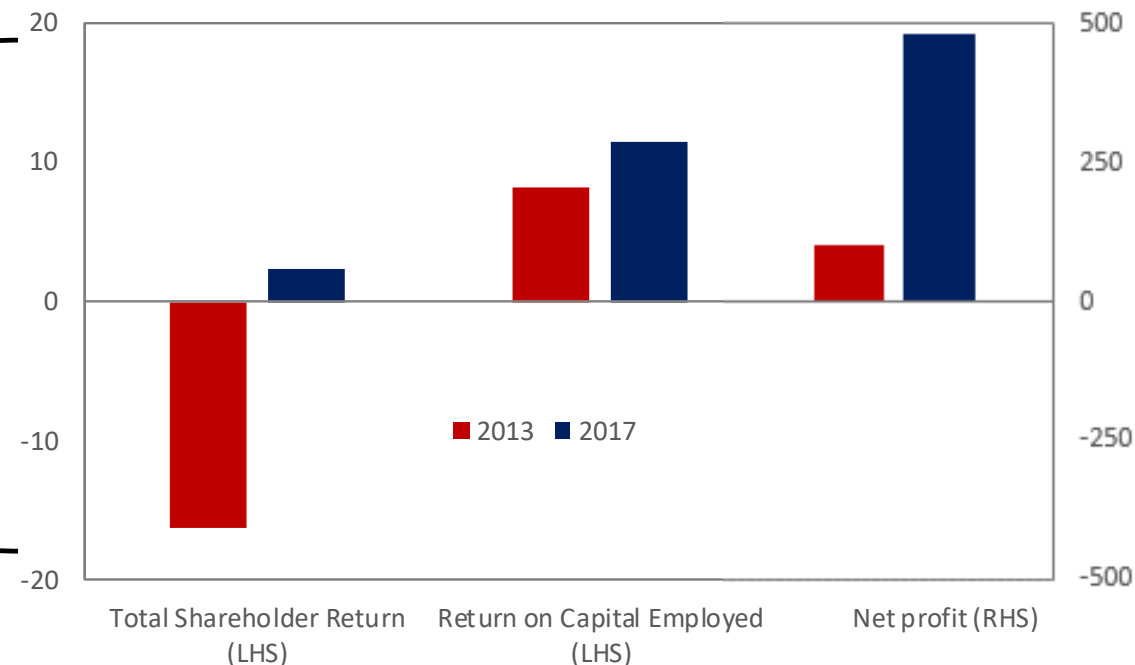
22

Zelanda e Re: Pasqyra e bilancit e sektorit publik (% e PBB-së)

	Assets	Liabilities	Net Worth
Social	57.5	7.1	50.5
Financial	33.2	50.5	-17.3
Commercial	20.1	12.0	8.1
Static balance sheet	110.8	69.5	41.3
Fiscal	1,381.9	1,480.0	-98.1
Intertemporal balance sheet	1,492.7	1,549.5	-56.8

Source: New Zealand 2017 Investment Statement.

Zelanda e Re: Të dhëna të spikatura financiare - Shoqëritë me përparësi komerciale

Për t'u kthyer në
diapozitivin mbi
aktivet

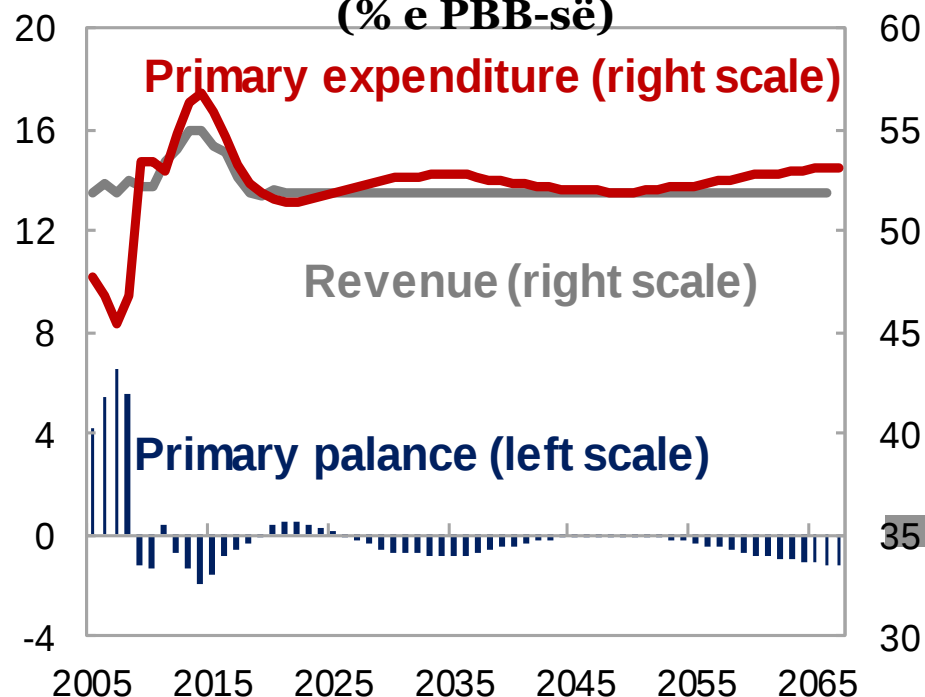
Shembuj nga vende të ndryshme – Demografia

Finlanda – Politikat aktuale ia shtojnë vlerën pasurisë së ardhshme neto

23

Parashikimet fiskale afatgjata të
Finlandës
(% e PBB-së)

Bilanci diakronik i Finlandës, 2016
(% e PBB-së)

	General Government	Public Corporations	Public Sector
Total assets	208.9	75.2	254.1
of which: Nonfinancial assets	80.2	10.4	90.6
Financial assets	128.7	64.8	163.5
Total liabilities	178.6	75.2	223.8
of which: Debt securities	54.1	13.7	57.2
Net Financial Worth	-49.9	-10.4	-60.3
Net Worth	30.3	0.0	30.3
Net present value of primary balances			83.3
Intertemporal net worth			113.6

Source: IMF staff estimates.

Për t'u kthyer te shembulli i Norvegjisë dhe Finlandës